

„Když vstoupíte do lesa, netušíte, kolik očí vás sleduje,“ říká starosta Honebního společenstva VP Karel Obrhel.

Více než lov – péče o krajinu a tradice!

Petra Bittmanová (Oliveriusová), autorka rozhovoru, foto archiv Karla Obrhela

Poslední rozhovor letošního roku, který připadá na období Vánoc, jsem chtěla pojmut tematicky. Napadlo mě oslovit naši poštu a zjistit něco o dopisech Ježíškovi a co všechno práce na poště zahrnuje. Bohužel naše paní pošťáčky nemohou dávat rozhovory. Oslovila jsem tedy myslivce a mohu říci, že to nejsou žádní „jeleni“, ale inteligentní, ohleduplní lidé, kterých naše země potřebuje co nejvíce.

Pro rozhovor jsem si dojela do jejich lovecké chaty, kterou si postavili z vlastních prostředků. Rozhovor jsem dělala s předsedou myslivců, panem Karlem Obrhelem, ale v chatě se během rozhovoru vystřídal mnoho dalších kolegů i jejich psích kamarádů.

► **Jak jste se k myslivosti dostal Vy osobně? Co Vás na ní nejvíce baví?**

KO: Narodil jsem se do rodiny, kde myslivost hrála velkou roli. Můj dědeček i tatínek se myslivosti věnovali. Následoval jsem je od malička. Celý můj život je myslivostí ovlivněn, převzal jsem tedy nejen to, ale i cvičení psů – kynologii a lovectví. S rodinou jsem chodil na brigády, krmil zvěř a konal vše, co myslivost obnáší. V současnosti vykonávám funkci starosty honebního společenstva. Mé tři dcery mají k dění okolo myslivosti kladný vztah, ale jestli se jí budou někdy věnovat, to se uvidí. Baví mě nejvíce to, že je společenstvo prosperující a zdravé. Moc se mi líbí a jsem vděčný, že máme myslivecký kroužek, který realizujeme společně se školní družinou ZŠ Velké Popovice. Probíhá již třetím rokem a je určený dětem na prvním stupni. Kapacita je 15 dětí a máme plno. Schází se jednou za 14 dní.

► **Co je přesně myslivost v dnešní době?**

KO: Myslivost je souborem spousty činností. Mnoho lidí si myslivce představí s flintou a myslí si, že jen běháme po lese a střílíme. Pro mě je lov až někde na konci žebříčku. Více než lovem se zabýváme zazvěřováním a péčí o zvěř. Vypouštíme opravdu velké množství zvěře – zajíce, králíky a bažanty, z nichž část lovíme, a to především kohouty, protože ideální poměr pohlaví v přírodě je 1:7 ve prospěch slepic. To vše vracíme do lidmi poškozené přírody. Myslivost zahrnuje i kynologii. De facto jsme kynologickou velmocí v okrese Praha-východ. Spousta našich členů je do kynologie přímo zblázněná a místo lovu radši cvičí své pejsky. Pořádáme mnoho kynologických akcí. To se prolíná s tím, že můžeme například při senosecích zachraňovat mláďata zvěře. Dále jezdíme k autonehodám se zvěří nebo ke každé uhynulé či zachycené zvěři atp.

► **Co je pak honební společenstvo?**

KO: Honební společenstvo je pokračování mysliveckého sdružení – myslivost byla součástí lidí na vesnici odjakživa. Jde o společenstvo vlastníků nebo zastupitelů honebních pozemků. Naše honitba má cca 1 800 ha, zhruba kopíruje Přírodní park Velkopopovicko. Nejvyšším orgánem společenstva je valná hromada, která schvaluje vše kolem myslivosti. Honební společenstvo má určité stanovy, podle kterých se udržuje a limituje počet osob, které mohou vykonávat právo myslivosti. Také zajišťuje to, že se myslivost nedá koupit, ale musí se nějakým způsobem odpracovat. Vlastníci tedy musí společenstvu něco přinést, aby mohli lovit. Je to minimálně 50 hodin ročně při odchovu zvěře nebo na společných brigádách.

„Více než lovem se zabýváme zazvěřováním a péčí o zvěř.“

► **Na čem si vaše společenstvo zakládá?**

KO: Zakládáme si na tom, abychom pokračovali v tradici, ale moderním způsobem, protože myslivost se mění, krajina se mění a potřeby krajiny se mění. Chceme navázat na práci našich předků, ale zákonům a legislativě se přizpůsobujeme. Snažíme se vycházet se všemi, i s ochránci přírody, kteří mají třeba trochu odlišné názory než my, ale snažíme se najít vždy kompromis a to je důležité. Například s Evou Šrailovou (za spolek ČSOP) je skvělá spolupráce a domluva. Je nám líto, když jinde myslivci kazí myslivcům pověst. Nechtějí se přizpůsobovat a nerespektují nová pravidla.

► **Zachovávají se u vás staré zvyky, jako je pasování na myslivce a troubení při honech?**

Osobnost: **Karel Obrhel**, 52 let

- > pochází z Brtnice
- > je rozvedený, má tři dcery
- > vystudoval: Střední zemědělskou školu v Benešově, obor agronom
- > zaměstnání: technik výstavby inženýrských sítí
- > záliby: myslivost

KO: Jednoznačně a lpíme na tom. Společnost nesmí ztratit tradice. Je jedno, zda to jsou tradice spojené s válečnými veterány nebo jiné, ale tradice dělají národ a opravdu dbáme na předávání tradic dalším generacím.

► **Kolik je členů místního honebního společenstva vykonávajících právo myslivosti?**

KO: Členů je 42, vlastníků pozemků je mnohem více, ale ne všichni mají zájem na tom, stát se součástí honebního společenstva. Na zmiňované ploše naší honitby 1 800 ha je několik set vlastníků.

Otakar Coufal: Tato plocha zahrnuje něco kolem 2 700 parcelních čísel.

► **Kdy je nejvíce práce?**

KO: Možná to vypadá, že je práce jen na podzim a v zimě, ale práce je celý rok a že jí není málo. Záleží také na tom, jak silná je zima a jaké jsou přírodní podmínky. Během semenných roků, kdy je více žaludů a bukovic, se přikrmuje střídavě. Naopak když není úroda, je přikrmování intenzivnější. Přikrmovat je dle zákona povinnost. Zimy nejsou už takové, jako bývávaly, ale stres z turistů je větší než dříve.

► Co se tedy loví a kdo si co může dovolit lovit?

KO: Znovu zdůrazňuji, že zvěř se má chovat. Lovení je na místě a je to nutné, není to jen pro naši zábavu. Se zvěří se musí hospodařit, ne jen ji bezhlavě lovit. Loví se zvěř přestálá či nevhodná pro chov. Pokud člen odpracuje minimum, má nárok na to střílet škodnou – lišky, případně přemnoženou černou zvěř na společných honech. Pokud odpracuje třeba 600 hodin, může střílet například dospělého (tzv. trofejového) srnce. Vtipné je, že neznalí problematiky obviňují myslivce, že střílí moc zvěře. Když pak do problematiky proniknou, často názor změni a říkají, že se naopak střílí málo zvěře.

„Možná to vypadá, že je práce jen na podzim a v zimě, ale práce je celý rok a že jí není málo.“

► Co se tedy s již ulovenou zvěřinou děje?

KO: Na základě zásluh dostávají část, a opravdu malou část, úlovku členové vykonávající právo myslivosti. Zbytek musíme prodávat, abychom i s tímto příspěvkem dokázali společnost ufinancovat.

Jakub Novotný (myslivecký hospodář): Zvěř v lese je národní bohatství. Není nič. Stejně jako nerostné suroviny. Vy jako soukromník je můžete těžit na vlastní náklady, stejně tak můžete o zvěř pečovat a pak ulovenou zvěř za určitých podmínek získat.

► Je vidět, že jste hrdý na to, jak to máte nastavené, že?

KO: Ano, skvělé je, když systém funguje. Pomáhá tomu i to, že jsme skvělý kolektiv. Neprobíhají u nás žádné hádky ani neshody. Když skládáte myslivecké zkoušky, můžete být u nás jako adepti kvůli získání zkušeností, a lidem se u nás moc líbí. Chodí se pak podívat třeba na společný lov, beze zbraní.

► Jak často se scházíte? Díky čemu máte dobré vztahy?

KO: Scházíme se celoročně, nejen na podzim v době lovu, ale i na společných brigádách či grilování. Zakládáme si na dobrých vztazích se všemi subjekty, které zde hospodaří. Tím myslím zdejší zemědělce, vlastníky, Lesy ČR, ochránce přírody, obecní úřady atd. Dbáme na dlouhodobě udržitelnou myslivost. Chceme mezi sebou mladou krev. Ale vážíme si i starších. Nejstaršímu členovi je myslím 87 let. Spousta okolních společností nechce mezi sebe mladé pouštět a uzavírá se do sebe, což je podle nás velká chyba a škoda.

► Před rokem jsem dělal rozhovor právě s ředitelem Lesů ČR a řešili jsme kůrovcovou kalamitu. Jak zasáhla vaše společnost?

KO: Před pár lety dostala naše krajina obrovskou ránu. Z lesů pak byly holiny, nebyla úživnost, vyrostly oplocenky, kdy se oplotí nové stromky, aby je zvěř nezraňovala. Zvěře pak bylo na malé plochy lesů moc. LČR nám vykazaly škody, a proto jsme byli nuceni zavázat se k redukci zvěře. S LČR

máme korektní vztahy a chodíme jim celoročně pomáhat. Zúčastňujeme se sázení nových stromků, ochrany stromů, mazání stromků a opravujeme ploty po vichřicích. Až stromy povyroستou a odhradí se oplocení, počty zvěře se opět mohou navýšit. Zeptám se teď já Vás, víte, kdy zvěř páchá největší škody?

► Neodvažují se si vůbec tipnout, prozradíte, prosím?

KO: Dochází k tomu tehdy, když je nejvíce ve stresu, což je paradox, protože se to děje právě v období, kdy se v lesích pohybuje nejvíce lidí, například během houbařské sezóny. Lidé ani netuší, kolik zvěře tam kolem nich je. Nemají ani zdání, kolik očí je pozoruje. Část lidí se chová v lese neukázněně. Pokud nechají proběhnout psa, který prožene srnku, neuvědomují si, kolik energie to zvíře útekem ztratilo. V srně se například navíc může vyvíjet nový plod, noci mohou být chladné. Není to pro ni snadné přežít. Pes zatím dostane doma konzervu, leckdy si i lehne s pánčkem na gauč. Ale co ta srna, která si musí sehnat obživu a přežít? Poslední dobou se setkáváme dokonce s tím, že v noci uprostřed lesa pobíhají běžci s čelovkami. Takže ta zvěř nemá leckdy klid ani v noci.

► Máte nějaké novinky?

KO: Obec nám teď například dovolila pronajmout si obecní rybník, který bude sloužit členům, jejich rodinám a také našemu kroužku, který se snažíme maximálně podporovat. K lovcetví se děti nedostávají, krmí ale králíky, bažanty a tento rybník a práce kolem něj budou využívat i oni. Cílem je vytvořit dětem vztah k přírodě a ukázat jim fungování přírody.

„Poslední dobou se setkáváme dokonce s tím, že v noci uprostřed lesa pobíhají běžci s čelovkami.“

► Máte přehled o místní zvěři, zahlédli jste něco neobvyklého?

KO: Co se týká bažantů, pokud by myslivci nevypouštěli každý rok do přírody z jara bažantí slepice, tak by u nás v honitbě bažanti již dávno vyhynuli. Kromě bažantů, králíků divokých, zajíců, srnců a daňčí zvěře, divokého praseta a škodné – lišky, jezevce – registrujeme invazivního mývalovce a mývala. Občas je vidět sluku. Koroptve už u nás dávno nejsou. Na fotopasti byl zaznamenán i vlk. Nutrie byla před dvěma lety hodně přemnoženým invazivním druhem a to byl problém, řešil se i u nás. Když si na to zavoláte firmu, jako jedna z okolních vesnic, platíte velké částky. My jsme to v naší obci řešili zdarma, protože jsme dospělí lidé a s OÚ máme také kladný vztah.

► Financujete si tedy vše z vlastních prostředků a ze zisku z odlovené zvěře? Čerpáte i nějaké dotace?

KO: Ano, dotaci máme možnost čerpat na 4 ha polí, celkem obděláváme 8 ha polností. Dotace

slouží k tomu, že se pole obdělá a nechá se pro zvěř, aby se snížily škody hospodářů a LČR.

► Fungují nějaké spolupráce v okolí?

KO: Fungujeme s místními hospodáři, například s panem Vorlem. Stane se, že jeden divočák během 15 minut zryje poměrně velkou plochu pole. Tu spouští mu kompenzujeme tak, že mu třeba formou brigády pomůžeme sebrat kámen na poli apod. Jde nám v první řadě o provozování dlouhodobě udržitelné myslivosti s tolerancí a podporou všech hospodařících subjektů. Co se týká nákupu bažantů kuřat, spolupracujeme například s Mysliveckým sdružením Světlce, kde nakupujeme cca 1 200 šestitýdenních bažantů kuřat. Dobrá spolupráce je s OÚ Velké Popovice, LČR a ostatními hospodařícími subjekty v krajině, lojovickými hasiči, s orientačními běžci, pro které jsme něco udělali a oni nám zpět nabídli brigádu. Díky kompromisům fungujeme se všemi.

„Prosíme ale o to, aby do krmelců lidé dávali pouze zcela suché slané pečivo, ne sladké.“

► Máte nějaký nezapomenutelný zážitek z lesa, o který byste se podělili?

KO: Jednou jsem dělal kynologický nácvik v lese. Dcera držela psa. Já jsem táhl lišku tak, aby ji oni neviděli. Pes se pak vypustil, aby šel po stopě, lišku našel, přinesl a řádně odevzdal. Když dcera se psem čekali na pokyn, přišel někdo za ní a upozornil ji na nějakého psychopata, který běhá po lese a za sebou tahá mrtvé zvíře na provázku. Musela jim tehdy přiznat, že to je sám její otec.

Otakar Coufal: Při daňčí říji jsem si v boroví sedl ke stromu s fotákem, překvapil mě ale nabuzený daňčí samec, který mě vyzval na souboj. Chodil okolo mě ve vzdálenosti 20 m a rochal na mě, abych se postavil a soupeřil. Dopadlo to tak, že se dostal do větru a pochopil, kdo jsem, a urychleně se vzdálil.

► Vánoce jsou za dveřmi, máte nějakou tradici, kterou by třeba mohli udělat pro zvířata i občané?

KO: Na Štědrý den chodíme s rodinou bez flinty do lesa obejít krmelce a zakrmit. Prosíme ale o to, aby do krmelců dávali lidé pouze zcela suché slané pečivo, ne sladké. Případně malé množství jablek a zeleniny. V žádném případě nesmí být naplesnivělá. Žádné bábovky ani cukroví. A hlavně buďte ohleduplní, prosím.

Děkuji Vám moc za rozhovor, za milé přivítání ve vaší lovecké chatě a přeji Vám krásné svátky! ■

Honební společenstvo Velké Popovice

Informace o termínu a průběhu nejbližšího honu naleznete na facebookové stránce Honební společenstvo Velké Popovice: www.facebook.com/hs.velkepopovice